

BLOK İMTAHANI MÖVZULARI

11-ci SİNİF

02 Fevral 2025

İnformatika I Qrup

1.1. İnformatika və informasiya. 1.2. İnformasiyanın əsas xassələri, növləri və təqdimedilmə formaları. 1.3. İnformasiyanın ölçü vahidləri. 1.4. İnformasiya prosesləri. İnformasiyanın qəbulu. İnformasiyanın ötürülməsi. İnformasiyanın emalı. İnformasiyanın saxlanması. 2.1. Mövqesiz say sistemləri. Mövqeli say sistemləri. 2.2. İkilik say sistemi. Səkkizlik say sistemi. Onaltılıq say sistemi. 2.3. Bir say sistemindən başqasına keçid. 2.4. Müxtəlif say sistemlərində hesab əməlləri. 3.1. Kod və kodlaşdırma. 3.2. İnformasiyanın miqdarının ölçülməsi. 3.3. Mətn informasiyasının kodlaşdırılması. 3.4. Kompüter qrafikası. Əsas anlayışları və növləri (rastr, vektor və üçölçülü qrafika). 3.5. Rastr qrafikası. Rəng modelləri (RGB, CMYK). 3.6. Vektor qrafikası. 3.7. Üçölçülü qrafika. 3.8. Qrafik informasiyanın kodlaşdırılması. 3.9. Video informasiyanın kodlaşdırılması. 3.10. Səs informasiyasının kodlaşdırılması. 4.1. Modellər və onların təsnifatı. İnformasiya modellərinin növləri. 4.2. Cədvəl informasiya modeli. 4.3. Qraf informasiya modeli. Ağac informasiya modeli. 4.4. Kompüter modelləşdirməsi. 5.1. Kompüterlər və onların təsnifatı. Fərdi kompüterlərin növləri. Kompüterin iş prinsipi. 5.2. Giriş qurğuları (klaviatura, siçan, mikrofon, skaner, veb-kamera). 5.3. Çıxış qurğuları (monitor, printer, səsucaldan, proyektor). 5.4. Mərkəzi prosessor. Portlar və bağlayıcılar. 5.5. Yaddaş qurğuları (RAM, HDD, SSD, CD və DVD optik disk, fleş-yaddaş, disket). 5.6. Kompüterin əsas xarakteristikaları. 6.1. Sistem proqram təminatı (əməliyyat sistemləri, utilitlər, drayverlər). 6.2. Tətbiqi proqram təminatı. 6.3. Proqramlaşdırma alətləri. 7.1. İş masası və onun

elementləri. Pəncərələr. 7.2. Fayllar və qovluqlar, onlar üzərində əməllər. 7.3. Fayl sistemləri. 7.4. İdarəetmə paneli. 8.1. Mətn sənədinin yaradılması. Sənədin redaktəsi. Sənədin formatlanması. Axtarış və əvəzetmə. 8.2. Mətn redaktorunda cədvəllər. Sənədə müxtəlif obyektlərin əlavə edilməsi (şəkil, cədvəl, diaqram, düstur). 9.1. Elektron cədvəl və onun komponentləri (xana, sətir, sütun, iş vərəqi). 9.2. Mütləq və nisbi ünvanlar. Düsturlar. 9.3. Elektron cədvəldə funksiyalar. 9.4. Diaqramlar və onların elementləri. 9.5. Elektron cədvəl proqramında modelləşdirmə. Statistik verilənlər əsasında proseslərin modelləşdirilməsi. 10.1. "Verilənlər bazası" anlayışı. Verilənlər modeli. Verilənlər bazasının idarə olunması sistemi. 10.2. Cədvəllər və onlar arasında əlaqələr. Sorğular. Formalar. 10.3. Verilənlərin axtarışı və çeşidlənməsi. Hesabatlar. 11.1. "Alqoritm" anlayışı. Alqoritmin xassələri. Alqoritmin təqdim edilmə üsulları. 11.2. Alqoritmin növləri (xətti, budaqlanan, dövri).

Fizika I - IV Qrup

Fizika imtahanı üçün minimum riyazi bilik. (1. Ədədlər üzərində əməllər. 2. Tənasüb. 3. Düz və tərs mütənasib kəmiyyətlər. 4. Tənlik. 5. Faiz. 6. Fiziki kəmiyyətin dəyişməsi. 7. Fiziki kəmiyyətin faizlə dəyişməsi. 8. Düzbucaqlı üçbucaqda münasibətlər. 9. Funksiyanın törəməsi.) Düzxətli bərabərsürətli və dəyişənsürətli hərəkət. Çevrə üzrə bərabərsürətli hərəkət. Nyuton qanunları. Ağırılıq qüvvəsi. Ümumdünya cazibə qanunu. Elastiklik qüvvəsi. Cismin çəkisi. Çəkisizlik. Sürtünmə qüvvəsi. Bir neçə qüvvənin təsiri altında hərəkət. Statikanın əsasları. İmpuls. Enerji. Saxlanma qanunları. Saxlanma qanunları. Mexaniki iş. Güc. Mexaniki rəqslər və dalğalar. Aero-hidrostatika. Aero-hidrodinamika. Molekulyar-kinetik nəzəriyyənin əsasları. İdeal qaz qanunları. Termodinamikanın əsasları. Doyan və doymayan buxar. Bərk cisimlərin və mayələrin xassələri. Bərk cisimlərin və mayələrin xassələri.

Kimya I - IV Qrup

İlk kimyəvi anlayışlar. Saf maddələr və qarışıqlar. Atomun quruluşu. Dövri qanun və kimyəvi elementlərin dövri sistemi. Kimyəvi rabitə. Oksidləşmə dərəcəsi. Maddə miqdarı. Avoqadro qanunu. Kimyəvi formul və tənliklər üzrə hesablamalar. Kimyəvi reaksiyaların təsnifatı. Kimyəvi reaksiyaların istilik effekti. Oksidləşmə-reduksiya reaksiyaları. Kimyəvi reaksiyaların sürəti. Kimyəvi tarazlıq. Qeyri-üzvi birləşmələrin mühüm sinifləri. Oksidlər. Əsaslar. Turşular.

Duzlar. Məhlullar. Elektrolitik dissosiasiya. Hidroliz. Elektroliz. Üzvi birləşmələr haqqında məlumat. Alkanlar. Alkenlər. Alkadienlər. Alkinlər. Tsikloalkanlar. Aromatik karbohidrogenlər. Karbohidrogenlərin təbii mənbələri.

Riyaziyyat I - II Qrup

Natural ədədlər. Çoxluqlar. Adi və onluq kəsrlər. Nisbət. Tənasüb. Faiz. Həndəsənin əsas anlayışları. Həqiqi ədədlər. Üçbucaqlar. Rasional ifadələr. Çevrə. Kvadrat köklər. Həqiqi üstlü qüvvət. Birdəyişənli tənliklər. Tənliklər sistemi. Dördbucaqlılar. Bərabərsizliklər. Fiqurların sahəsi. Silsilələr. Funksiyalar və qrafiklər. Hərəkət. Fiqurların oxşarlığı. Simmetriya. Triqonometrik funksiyalar və toplama düsturları. Triqonometrik tənliklər. Vektorlar. Koordinatlar metodu. Kompleks ədədlər. Üstlü və loqarifmik funksiyalar.

Coğrafiya II Qrup

GİRİŞ. YER SƏTHİNİN TƏSVİRİ. YER SƏMA CİSMİDİR. YERİN İNKİŞAF MƏRHƏLƏLƏRİ VƏ DAXİLİ QURULUŞU. YER SƏTHİNİN RELYEFİ. AZƏRBAYCANIN GEOLOJİ VƏ GEOMORFOLOJİ QURULUŞU. ATMOSFER. HİDROSFER. Landşaft inversiyası. Antropogen landşaftlar. Materiklərin torpaq və bitki örtüyü.

Azərbaycan dili III Qrup

FONETİKA: LEKSİKA: ÜSLUBİYYAT. MORFOLOGİYA. Nitq hissələri. İSİM: SİFƏT: SAY: ƏVƏZLİK: FEİL: ZƏRF: SÖZÜN TƏRKİBİ: SÖZ YARADICILIĞI: KÖMƏKÇİ NİTQ HİSSƏLƏRİ: Modal sözlər: Nida. SİNTAKSİS. Söz birləşmələri. Sintaktik əlaqələr. Cümlə. Məqsəd və intonasiyaya görə cümlənin növləri. Cümlə üzvləri. Cümlənin ikinci dərəcəli üzvləri: Tamamlıq. Təyin.

Ədəbiyyat III Qrup

Ədəbiyyat nəzəriyyəsi: Azərbaycan şifahi xalq ədəbiyyatı. (X sinif). “Xan sarayı” əfsanəsi (VI sinif). “Ağıllı uşaq” nağılı (VI sinif). “Çahargah əfsanəsi” (VI sinif). “Dərzi şagirdi Əhməd” nağılı (VII sinif). Qədim dövr Azərbaycan ədəbiyyatı (Ən qədim zamanlardan XI əsrə qədər). “Kitabi-Dədə Qorqud” eposu. “Salur Qazanın evinin yağmalandığı boy” (X sinif). “Basatın Təpəgözü öldürdüyü boy” (VI sinif). “Qazan bəyin oğlu Uruz bəyin dustaq olduğu boy” (VIII sinif). İntibah dövrü Azərbaycan ədəbiyyatı (XI-XII əsrlər). X.Şirvani “Gənclərə nəsihət” şeiri (VIII sinif). N.Gəncəvi. Həyatı və yaradıcılığı. “İskəndərnamə” poeması. “Yaralı uşağın

dastanı” (VI sinif) və “Sultan Səncər və qarı” (VIII sinif) mənzum hekayələri. Orta əsrlər Azərbaycan ədəbiyyatı (XIII – XVI əsrlər). İ.Nəsimi. Həyatı və yaradıcılığı. “Sığmazam” qəzəli. Ş.İ.Xətayi. Həyatı və yaradıcılığı. “Dəhnamə” məsnəvisi. “Bahariyyə” (“Dəhnamə” poemasından) (VIII sinif). M.Füzuli. Həyatı və yaradıcılığı. “Söz” qəzəli (VIII sinif). “Məni candan usandırdı” qəzəli. “Leyli və Məcnun” poeması. Erkən yeni dövr Azərbaycan ədəbiyyatı (XVII – XVIII əsrlər). “Koroğlu” eposu. “Düratın itməyi” (VI sinif). “Durna teli” (VII sinif). “Koroğlu ilə Bolu bəy” (VIII sinif). “Həmənin Qıratı qaçırması” (X sinif) qolları. M.P.Vaqif. Həyatı və yaradıcılığı. “Pəri” (X sinif) və “Hayıf ki, yoxdur” (VIII sinif) qoşmaları. Azərbaycan ədəbiyyatında maarifçi realizm dövrü (XIX əsr). A. Bakıxanov “Hikmətin fəziləti” əsəri. Q.Zakir. Həyatı və yaradıcılığı. “Badi-səba, mənim dərdi-dilimi...” (X sinif) və “Durnalar” (VIII sinif) qoşmaları. M.F.Axundzadə. Həyatı və yaradıcılığı. “Hekayəti-müsyö Jordan və dərviş Məstəli şah” komediyası. “Aldanmış kəvakib” povesti (X sinif). Aşıq şeirinin janrları: qoşma, gəraylı, təcnis. Aşıq Ələsgər. Həyatı və yaradıcılığı. “Dağlar” rədifli iki qoşması (VIII və X sinif). S.Ə.Şirvani. Həyatı və yaradıcılığı. “Guş qıl...” müxəmməsi (X sinif). “Qafqaz müsəlmanlarına xitab” şeiri (VIII sinif). N.Vəzirov. Həyatı və yaradıcılığı. “Müsibəti-Fəxrəddin” faciəsi. Azərbaycan ədəbiyyatında tənqidi realizm və romantizm dövrü (XIX əsrin 90-cı illərindən 1920-ci ilədək). “Molla Nəsrəddin” və “Füyuzat” jurnalları. S.S.Axundov “Nurəddin” hekayəsi (VII sinif). Ə.Haqverdiyev “Bomba” hekayəsi (VIII sinif). M.Hadi “Türkün nəğməsi” (VIII sinif). C.Məmmədquluzadə. Həyatı və yaradıcılığı. “Anamın kitabı” pyesi. “Qurbanəli bəy” hekayəsi (VIII sinif). Abdulla Şaiq “Anabacı” hekayəsi (IX sinif). M.Ə.Sabir. Həyatı və yaradıcılığı. “Neylərdin, ilahi?!” və “Əkinçi” (VIII sinif) satiraları. H.Cavid. Həyatı və yaradıcılığı. “İblis” pyesi, “Ana” mənzum faciəsi (VIII sinif). Ə.Cavad. Həyatı və yaradıcılığı. “Səsli qız” poeması. “Azərbaycan bayrağına” (IX sinif) şeiri. Cənubi Azərbaycan ədəbiyyatı. M.Şəhriyar. Həyatı və yaradıcılığı. “Heydərbabaya salam” poeması (IX sinif). “Türkün dili” şeiri.

İnformatika I Qrup

1.1. İnformatika və informasiya. 1.2 İnformasiyanın əsas xassələri, növləri və təqdimə formaları. 1.3 İnformasiyanın ölçü vahidləri. 1.4 İnformasiya prosesləri. İnformasiyanın qəbulu. İnformasiyanın ötürülməsi. İnformasiyanın emalı. İnformasiyanın saxlanması. 2.1. Mövqesiz say sistemləri. Mövqeli say sistemləri. 2.2. İkilik say sistemi. Səkkizlik say sistemi. Onaltılıq say sistemi. 2.3.

Bir say sistemindən başqasına keçid. 2.4. Müxtəlif say sistemlərində hesab əməlləri. 3.1. Kod və kodlaşdırma. 3.2. İnformasiyanın miqdarının ölçülməsi. 3.3. Mətn informasiyasının kodlaşdırılması. 3.4. Kompüter qrafikası. Əsas anlayışları və növləri (rastr, vektor və üçölçülü qrafika). 3.5. Rastr qrafikası. Rəng modelləri (RGB, CMYK). 3.6. Vektor qrafikası. 3.7. Üçölçülü qrafika. 3.8. Qrafik informasiyanın kodlaşdırılması. 3.9. Video informasiyanın kodlaşdırılması. 3.10. Səs informasiyasının kodlaşdırılması. 4.1. Modellər və onların təsnifatı. İnformasiya modellərinin növləri. 4.2. Cədvəl informasiya modeli. 4.3. Qraf informasiya modeli. Ağac informasiya modeli. 4.4. Kompüter modelləşdirməsi. 5.1. Kompüterlər və onların təsnifatı. Fərdi kompüterlərin növləri. Kompüterin iş prinsipi. 5.2. Giriş qurğuları (klaviatura, siçan, mikrofon, skaner, veb-kamera). 5.3. Çıxış qurğuları (monitor, printer, səsucaldan, proyektor). 5.4. Mərkəzi prosessor. Portlar və bağlayıcılar. 5.5. Yaddaş qurğuları (RAM, HDD, SSD, CD və DVD optik diskələr, fleş-yaddaş, disket). 5.6. Kompüterin əsas xarakteristikaları. 6.1. Sistem proqram təminatı (əməliyyat sistemləri, utilitlər, drayverlər). 6.2. Tətbiqi proqram təminatı. 6.3. Proqramlaşdırma alətləri. 7.1. İş masası və onun elementləri. Pəncərələr. 7.2. Fayllar və qovluqlar, onlar üzərində əməllər. 7.3. Fayl sistemləri. 7.4. İdarəetmə paneli. 8.1. Mətn sənədinin yaradılması. Sənədin redaktəsi. Sənədin formatlanması. Axtarış və əvəzetmə. 8.2. Mətn redaktorunda cədvəllər. Sənədə müxtəlif obyektlərin əlavə edilməsi (şəkil, cədvəl, diaqram, düstur). 9.1. Elektron cədvəl və onun komponentləri (xana, sətir, sütun, iş vərəqi). 9.2. Mütləq və nisbi ünvanlar. Düsturlar. 9.3. Elektron cədvəldə funksiyalar. 9.4. Diaqramlar və onların elementləri. 9.5. Elektron cədvəl proqramında modelləşdirmə. Statistik verilənlər əsasında proseslərin modelləşdirilməsi. 10.1. "Verilənlər bazası" anlayışı. Verilənlər modeli. Verilənlər bazasının idarə olunması sistemi. 10.2. Cədvəllər və onlar arasında əlaqələr. Sorğular. Formalar. 10.3. Verilənlərin axtarışı və çeşidlənməsi. Hesabatlar. 11.1. "Alqoritm" anlayışı. Alqoritmin xassələri. Alqoritmin təqdim edilmə üsulları. 11.2. Alqoritmin növləri (xətti, budaqlanan, dövri).

Fizika I - IV Qrup

Fizika imtahanı üçün minimum riyazi bilik. (1. Ədədlər üzərində əməllər. 2. Tənasüb. 3. Düz və tərs mütənasib kəmiyyətlər. 4. Tənlik. 5. Faiz. 6. Fiziki kəmiyyətin dəyişməsi. 7. Fiziki kəmiyyətin faizlə dəyişməsi. 8. Düzbucaqlı üçbucaqda münasibətlər. 9. Funksiyanın törəməsi.) Düzxətli bərabərsürətli və dəyişənsürətli hərəkət. Çevrə üzrə bərabərsürətli hərəkət. Nyuton qanunları.

Ağırlıq qüvvəsi. Ümumdünya cazibə qanunu. Elastiklik qüvvəsi. Cismin çəkisi. Çəkisizlik. Sürtünmə qüvvəsi. Bir neçə qüvvənin təsiri altında hərəkət. Statikanın əsasları. İmpuls. Enerji. Saxlanma qanunları. Saxlanma qanunları. Mexaniki iş. Güc. Mexaniki rəqslər və dalğalar. Aero-hidrostatika. Aero-hidrodinamika. Molekulyar-kinetik nəzəriyyənin əsasları. İdeal qaz qanunları. Termodinamikanın əsasları. Doyan və doymayan buxar. Bərk cisimlərin və mayələrin xassələri. Bərk cisimlərin və mayələrin xassələri.

Kimya I - IV Qrup

İlk kimyəvi anlayışlar. Saf maddələr və qarışıqlar. Atomun quruluşu. Dövri qanun və kimyəvi elementlərin dövri sistemi. Kimyəvi rabitə. Oksidləşmə dərəcəsi. Maddə miqdarı. Avoqadro qanunu. Kimyəvi formul və tənliklər üzrə hesablamalar. Kimyəvi reaksiyaların təsnifatı. Kimyəvi reaksiyaların istilik effekti. Oksidləşmə-reduksiya reaksiyaları. Kimyəvi reaksiyaların sürəti. Kimyəvi tarazlıq. Qeyri-üzvi birləşmələrin mühüm sinifləri. Oksidlər. Əsaslar. Turşular. Duzlar. Məhlullar. Elektrolitik dissosiasiya. Hidroliz. Elektroliz. Üzvi birləşmələr haqqında məlumat. Alkanlar. Alkenlər. Alkadienlər. Alkinlər. Tsikloalkanlar. Aromatik karbohidrogenlər. Karbohidrogenlərin təbii mənbələri.

Riyaziyyat I - II Qrup

Natural ədədlər. Çoxluqlar. Adi və onluq kəsrlər. Nisbət. Tənasüb. Faiz. Həndəsənin əsas anlayışları. Həqiqi ədədlər. Üçbucaqlar. Rasional ifadələr. Çevrə. Kvadrat köklər. Həqiqi üstlü qüvvət. Birdəyişənli tənliklər. Tənliklər sistemi. Dördbucaqlılar. Bərabərsizliklər. Fiqurların sahəsi. Silsilələr. Funksiyalar və qrafiklər. Hərəkət. Fiqurların oxşarlığı. Simmetriya. Triqonometrik funksiyalar və toplama düsturları. Triqonometrik tənliklər. Vektorlar. Koordinatlar metodu. Kompleks ədədlər. Üstlü və loqarifmik funksiyalar.

Coğrafiya II Qrup

GİRİŞ. YER SƏTHİNİN TƏSVİRİ. YER SƏMA CİSMİDİR. YERİN İNKİŞAF MƏRHƏLƏLƏRİ VƏ DAXİLİ QURULUŞU. YER SƏTHİNİN RELYEFİ. AZƏRBAYCANIN GEOLOJİ VƏ GEOMORFOLOJİ QURULUŞU. ATMOSFER. HİDROSFER. Landşaft inversiyası. Antropogen landşaftlar. Materiklərin torpaq və bitki örtüyü.

Azərbaycan dili III Qrup

FONETİKA: LEKSİKA: ÜSLUBİYYAT. MORFOLOGİYA. Nitq hissələri. İSİM: SİFƏT: SAY: ƏVƏZLİK: FEİL: ZƏRF: SÖZÜN TƏRKİBİ: SÖZ YARADICILIĞI: KÖMƏKÇİ NİTQ HİSSƏLƏRİ: Modal sözlər: Nida. SİNTAKSİS. Söz birləşmələri. Sintaktik əlaqələr. Cümlə. Məqsəd və intonasiyaya görə cümlənin növləri. Cümlə üzvləri. Cümlənin

ikinci dərəcəli üzvləri: Tamamlıq. Təyin.

Ədəbiyyat III Qrup

Ədəbiyyat nəzəriyyəsi: Azərbaycan şifahi xalq ədəbiyyatı. (X sinif). “Xan sarayı” əfsanəsi (VI sinif). “Ağıllı uşaq” nağılı (VI sinif). “Çahargah əfsanəsi” (VI sinif). “Dərzi şagirdi Əhməd” nağılı (VII sinif). Qədim dövr Azərbaycan ədəbiyyatı (Ən qədim zamanlardan XI əsrə qədər). “Kitabi-Dədə Qorqud” eposu. “Salur Qazanın evinin yağmalandığı boy” (X sinif). “Basatın Təpəgözü öldürdüyü boy” (VI sinif). “Qazan bəyin oğlu Uruz bəyin dustaq olduğu boy” (VIII sinif). İntibah dövrü Azərbaycan ədəbiyyatı (XI-XII əsrlər). X.Şirvani “Gənclərə nəsihət” şeiri (VIII sinif). N.Gəncəvi. Həyatı və yaradıcılığı. “İskəndərnamə” poeması. “Yaralı uşağın dastanı” (VI sinif) və “Sultan Səncər və qarı” (VIII sinif) mənzum hekayələri. Orta əsrlər Azərbaycan ədəbiyyatı (XIII – XVI əsrlər). İ.Nəsimi. Həyatı və yaradıcılığı. “Sığmazam” qəzəli. Ş.İ.Xətayi. Həyatı və yaradıcılığı. “Dəhnamə” məsnəvisi. “Bahariyyə” (“Dəhnamə” poemasından) (VIII sinif). M.Füzuli. Həyatı və yaradıcılığı. “Söz” qəzəli (VIII sinif). “Məni candan usandırdı” qəzəli. “Leyli və Məcnun” poeması. Erkən yeni dövr Azərbaycan ədəbiyyatı (XVII – XVIII əsrlər). “Koroğlu” eposu. “Düratın itməyi” (VI sinif). “Durna teli” (VII sinif). “Koroğlu ilə Bolu bəy” (VIII sinif). “Həmzənin Qıratı qaçırması” (X sinif) qolları. M.P.Vaqif. Həyatı və yaradıcılığı. “Pəri” (X sinif) və “Hayıf ki, yoxdur” (VIII sinif) qoşmaları. Azərbaycan ədəbiyyatında maarifçi realizm dövrü (XIX əsr). A. Bakıxanov “Hikmətin fəziləti” əsəri. Q.Zakir. Həyatı və yaradıcılığı. “Badi-səba, mənim dərdi-dilimi...” (X sinif) və “Durnalar” (VIII sinif) qoşmaları. M.F.Axundzadə. Həyatı və yaradıcılığı. “Hekayəti-müsyö Jordan və dərviş Məstəli şah” komediyası. “Aldanmış kəvakib” povesti (X sinif). Aşıq şeirinin janrları: qoşma, gəraylı, təcnis. Aşıq Ələsgər. Həyatı və yaradıcılığı. “Dağlar” rədifli iki qoşması (VIII və X sinif). S.Ə.Şirvani. Həyatı və yaradıcılığı. “Guş qıl...” müxəmməsi (X sinif). “Qafqaz müsəlmanlarına xitab” şeiri (VIII sinif). N.Vəzirov. Həyatı və yaradıcılığı. “Müsibəti-Fəxrəddin” faciəsi. Azərbaycan ədəbiyyatında tənqidi realizm və romantizm dövrü (XIX əsrin 90-cı illərindən 1920-ci ilədək). “Molla Nəsrəddin” və “Füyuzat” jurnalları. S.S.Axundov “Nurəddin” hekayəsi (VII sinif). Ə.Haqverdiyev “Bomba” hekayəsi (VIII sinif). M.Hadi “Türkün nəğməsi” (VIII sinif). C.Məmmədquluzadə. Həyatı və yaradıcılığı. “Anamın kitabı” pyesi. “Qurbanəli bəy” hekayəsi (VIII sinif). Abdulla Şaiq “Anabacı” hekayəsi (IX sinif). M.Ə.Sabir. Həyatı və yaradıcılığı. “Neylərdin, ilahi?!” və “Əkinçi” (VIII sinif) satiraları. H.Cavid. Həyatı və yaradıcılığı. “İblis” pyesi, “Ana” mənzum faciəsi

(VIII sinif). Ə.Cavad. Həyatı və yaradıcılığı. “Səsli qız” poeması. “Azərbaycan bayrağına” (IX sinif) şeiri. Cənubi Azərbaycan ədəbiyyatı. M.Şəhriyar. Həyatı və yaradıcılığı. “Heydərbabaya salam” poeması (IX sinif). “Türkün dili” şeiri.

Tarix II və III Qrup

Biologiya IV Qrup

Canlıların əsas həyat xassələri və quruluş səviyyələri. Sitologiya. Hüceyrənin biokimyası. Orqanizmlərin çoxalması və fərdi inkişafı. Genetika. Seleksiya. Biotexnologiya. Mikrobiologiya. Təkamül təlimi. Makrotəkamül. Yer üzərində həyatın yaranması. İnsanın tarixi inkişafı. Ekologiya. Biosfer. Biologiya elmi və insan orqanizmi. Sinir sistemi. Vəzilər. Sümük və əzələ sistemləri. Qan-damar sistemi. Tənəffüs sistemi. Həzm sistemi və maddələr mübadiləsi.

İbtidai icma quruluşu. İlk tayfa ittifaqları və erkən dövlət qurumları. İbtidai icma quruluşu. Azərbaycan ərazisində tayfa birlikləri və erkən dövlət qurumları. Giriş. Qədim Misir. Mesopotamiya (şumerlər). Qədim Misir dövləti. Qədim Misir mədəniyyəti. Qədim şumerlər. Rusiya imperiyasının müstəmləkə siyasəti. XIX əsrin 40-cı illərində həyata keçirilən islahatlar. Müstəmləkə rejiminin yaranması. Təsərrüfat və əhalinin həyatı. Xalq hərəkəti. Müstəmləkə rejiminin möhkəmlənməsi. Manna dövləti. Azərbaycan e.ə. VII – IV əsrlərdə. Manna dövləti. Azərbaycan Midiya və Əhəməni imperiyası dövründə. Böyük Hun imperiyası. Böyük Hun dövləti. Qədim Çin. Qədim Hindistan. Yeni sosial münasibətlərin meydana gəlməsi. Azərbaycanın şimal torpaqlarının iqtisadi inkişaf xüsusiyyətləri. Müstəmləkə siyasəti əleyhinə çıxışlar. Burjua islahatları. Kənd təsərrüfatında yeniliklər. Bakının dünyanın neft mərkəzinə çevrilməsi. Sənayenin digər sahələri. Nəqliyyat, rabitə və ticarət. Millətin formalaşması. Xalq hərəkəti. Sənayenin vəziyyəti. Kənd təsərrüfatı. Yeni aqrar qanunlar. Atropatena və Albaniya dövlətləri. Azərbaycan Sasanilər dövründə. Azərbaycanda feodal münasibətlərinin bərqərar olması. Atropatena və Albaniya Sasani imperiyasının tərkibində. Albaniya V-VI əsrlərdə. Qədim Yunanıstan. Yeni sosial münasibətlərin meydana gəlməsi. Şimali Azərbaycanda iqtisadi inkişaf. Müstəmləkəçilik əleyhinə çıxışlar. Burjua islahatları. Kənd təsərrüfatında yeniliklər. Bakının dünyanın neft mərkəzinə çevrilməsi. Sənayenin digər sahələri. Nəqliyyat, rabitə və ticarət. Millətin formalaşması. Xalq hərəkəti. Sənayenin vəziyyəti. Kənd təsərrüfatı. Yeni aqrar qanunlar. Girdiman dövləti. Cavanşir. Azərbaycanın Ərəb xilafətinin tərkibinə daxil olması. Xilafətin Azərbaycandakı siyasəti. Azadlıq hərəkəti. Babək. Feodal münasibətlərin inkişafı. Ərəb işğalına

qarşı mübarizə. Cavanşir. Xilafətin idarəetmə, torpaq və vergi siyasəti. Babəkin başçılığı altında azadlıq hərəkatı. İslamın milli və mədəni inkişafa təsiri. Qədim Roma. Azərbaycanın şimal torpaqlarının iqtisadi inkişaf xüsusiyyətləri. Müstəmləkə siyasəti əleyhinə çıxışlar. Şirvanşahlar dövləti. Dərbənd əmirliyi. Saci, Salari və Rəvvadi dövlətləri. Müstəqil dövlətçiliyin bərpası. Azərbaycan vahid dövlətin tərkibində. Xudafərin körpüsünün birləşdirdiyi iki Azərbaycan dövləti (Rəvvadilər dövləti). Türk dövlətləri. Feodal münasibətlərin meydana gəlməsi. Xalqların böyük köçü. Avropa Hun və Ağ Hun dövlətləri. Göytürk və Uyğur xanlıqları. Azərbaycanın cənubu XIX əsrdə. Məşrutə hərəkatı. Azərbaycan mədəniyyəti XIX əsr – XX əsrin əvvəllərində. Cənubi Azərbaycan Qacarlar dövlətinin tərkibində. XIX əsrdə təhsil və elm. Milli mətbuatın və teatrın yaranması. Ədəbiyyat və incəsənət. Azadlıq hərəkatının yeni mərhələsi. Şəddadilər dövləti. Tiflis müsəlman əmirliyi. Erkən orta əsrlərdə sosial-iqtisadi həyat. Mədəniyyət. Xudafərin körpüsünün birləşdirdiyi iki Azərbaycan dövləti (Şəddadilər dövləti). Slavyan hücumları. Əhalinin məşğuliyyəti və həyat tərzini. IX-XI əsrlərdə Azərbaycan mədəniyyəti. Türk dövlətləri. Ərəb xilafəti. Xəzərlər. Qaraxanlı, Qəznəli dövlətləri. Milli-demokratik hərəkat. Çarizmin milli qırğın siyasəti. Azərbaycanın şimalı Birinci dünya müharibəsi illərində. Azərbaycanlı əhaliyə qarşı ermənilərin törətdiyi kütləvi qırğınlar. Milli-demokratik hərəkat. Milli partiya və təşkilatların yaranması. Azərbaycan Birinci dünya müharibəsi illərində. Mədəniyyət. Azərbaycan və Səlcuqlar. Azərbaycan Atabəyləri (Eldənizlər) dövləti. Şirvanşahlar dövləti XI-XIV əsrlərdə. İntibah mədəniyyəti. Oğuz-səlcuq axınları. Azərbaycan XII-XIII əsrlərdə (Eldənizlər dövləti) Azərbaycan XII-XIII əsrlərdə (Şirvanşahlar dövləti). Mədəniyyət. Qərbi Avropa. Bizans imperiyası. Frank dövləti. Bizans. Azərbaycan monqol yürüşləri dövründə. Azərbaycan Hülakülər dövlətinin tərkibində. Azərbaycan Cəlairilər və Teymurilərin hakimiyyəti dövründə. Monqol yürüşlərinə qarşı mübarizə. Azərbaycan Elxanilər dövlətinin mərkəzi kimi. Azərbaycan uğrunda mübarizə. Böyük Səlcuq dövləti. Osmanlı imperiyası. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti. Şirvanşahlar dövləti XIV əsrin sonları-XV əsrin əvvəllərində. Ərdəbil hakimliyi. Mədəniyyət. Şirvanşahlar dövləti. XIII-XIV əsrin başlanğıcında. Mədəniyyət. Ərdəbil hakimliyi. XV əsrdə ictimai-siyasi və iqtisadi vəziyyət. Mədəniyyət. Dehli sultanlığı. Böyük Monqol imperiyası. Qızıl Ordu. Teymurilər dövləti. Böyük Moğol dövləti. Böyük Monqol imperiyası. Qızıl Ordu. Dehli sultanlığı. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti. Qara Yusif və varisləri. Qaraqoyunlu dövləti.

Mədəniyyət (XI-XVI əsrlərdə türk xalqlarının mədəniyyəti). Xaçlı yürüşləri. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti. Həsən padşah və varisləri. Ağqoyunlu dövləti. Qərbi Avropada mərkəzləşdirilmiş dövlətlərin yaranması. Fransa. İngiltərə. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti. Cənubi Azərbaycan 1917-1920-ci illərdə. Səfəvilər dövlətinin yaranması və yüksəlişi. Mərkəzləşdirilmiş vahid Azərbaycan dövləti. Səfəvi-osmanlı müharibələrinin başlanması. XV-XVI əsrlərdə Azərbaycan mədəniyyəti. Avropada reformasiya. Otuzillik müharibə. Böyük coğrafi kəşflər. Reformasiya. Texniki ixtiralar. Böyük coğrafi kəşflər. Azərbaycan XX əsrin 20-40-cı illərində. Azərbaycan 1920-30-cu illərdə. Səfəvilər dövləti XVI əsrin son rübündə. Səfəvilər dövləti şah I Abbasın hakimiyyəti illərində. Azərbaycanın sosial-iqtisadi inkişaf xüsusiyyətləri. Səfəvilər dövründə mədəniyyət. Azərbaycan XVI əsrin ikinci yarısı-XVII əsrdə. İngiltərə. Azərbaycan XX əsrin 20-40-cı illərində. Azərbaycan 1920-30-cu illərdə. Azərbaycan torpaqlarının azad edilməsi uğrunda mübarizə. Nadir şah. Azərbaycan torpaqlarının azad edilməsi. Nadir şah imperiyasının yaradılması. XVIII əsrin 30-40-cı illərində üsyanlar. Əfşar imperiyasının süqutu. Osmanlı dövləti. Osmanlı imperiyası. Azərbaycan SSR İkinci dünya müharibəsi illərində. Azərbaycanın cənubu XX əsrin 20-40-cı illərində. Azərbaycan SSR İkinci dünya müharibəsi illərində. Cənubi Azərbaycanda milli azadlıq mübarizəsi. Şəki xanlığı. Quba xanlığı. Azərbaycanda ilk müstəqil xanlıq. Quba xanlığı - Şimal-Şərqi Azərbaycan dövləti. Quba xanlığının birləşdirmə siyasətinin ikinci mərhələsi. ABŞ, Böyük Britaniya, Fransa XIX əsr – XX əsrin əvvəllərində.

Biologiya IV Qrup

Canlıların əsas həyat xassələri və quruluş səviyyələri. Sitologiya. Hüceyrənin biokimyası. Orqanizmlərin çoxalması və fərdi inkişafı. Genetika. Seleksiya. Biotexnologiya. Mikrobiologiya. Təkamül təlimi. Makrotəkamül. Yer üzərində həyatın yaranması. İnsanın tarixi inkişafı. Ekologiya. Biosfer. Biologiya elmi və insan orqanizmi. Sinir sistemi. Vəzilər. Sümük və əzələ sistemləri. Qan-damar sistemi. Tənəffüs sistemi. Həzm sistemi və maddələr mübadiləsi.

Tarix II və III Qrup

İbtidai icma quruluşu. İlk tayfa ittifaqları və erkən dövlət qurumları. İbtidai icma quruluşu. Azərbaycan ərazisində tayfa birlikləri və erkən dövlət qurumları. Giriş. Qədim Misir. Mesopotamiya (şumerlər). Qədim Misir dövləti. Qədim Misir mədəniyyəti. Qədim şumerlər. Rusiya imperiyasının müstəmləkə siyasəti. XIX

əsrin 40-cı illərində həyata keçirilən islahatlar. Müstəmləkə rejiminin yaranması. Təsərrüfat və əhalinin həyatı. Xalq hərəkəti. Müstəmləkə rejiminin möhkəmlənməsi. Manna dövləti. Azərbaycan e.ə. VII – IV əsrlərdə. Manna dövləti. Azərbaycan Midiya və Əhəməni imperiyası dövründə. Böyük Hun imperiyası. Böyük Hun dövləti. Qədim Çin. Qədim Hindistan. Yeni sosial münasibətlərin meydana gəlməsi. Azərbaycanın şimal torpaqlarının iqtisadi inkişaf xüsusiyyətləri. Müstəmləkə siyasəti əleyhinə çıxışlar. Burjua islahatları. Kənd təsərrüfatında yeniliklər. Bakının dünyanın neft mərkəzinə çevrilməsi. Sənayenin digər sahələri. Nəqliyyat, rabitə və ticarət. Millətin formalaşması. Xalq hərəkəti. Sənayenin vəziyyəti. Kənd təsərrüfatı. Yeni aqrar qanunlar. Atropatena və Albaniya dövlətləri. Azərbaycan Sasanilər dövründə. Azərbaycanda feodal münasibətlərinin bərqərar olması. Atropatena və Albaniya Sasani imperiyasının tərkibində. Albaniya V-VI əsrlərdə. Qədim Yunanıstan. Yeni sosial münasibətlərin meydana gəlməsi. Şimali Azərbaycanda iqtisadi inkişaf. Müstəmləkəçilik əleyhinə çıxışlar. Burjua islahatları. Kənd təsərrüfatında yeniliklər. Bakının dünyanın neft mərkəzinə çevrilməsi. Sənayenin digər sahələri. Nəqliyyat, rabitə və ticarət. Millətin formalaşması. Xalq hərəkəti. Sənayenin vəziyyəti. Kənd təsərrüfatı. Yeni aqrar qanunlar. Girdiman dövləti. Cavanşir. Azərbaycanın Ərəb xilafətinin tərkibinə daxil olması. Xilafətin Azərbaycandakı siyasəti. Azadlıq hərəkəti. Babək. Feodal münasibətlərin inkişafı. Ərəb işğalına qarşı mübarizə. Cavanşir. Xilafətin idarəetmə, torpaq və vergi siyasəti. Babəkin başçılığı altında azadlıq hərəkəti. İslamın milli və mədəni inkişafa təsiri. Qədim Roma. Azərbaycanın şimal torpaqlarının iqtisadi inkişaf xüsusiyyətləri. Müstəmləkə siyasəti əleyhinə çıxışlar. Şirvanşahlar dövləti. Dərbənd əmirliyi. Saci, Salari və Rəvvadi dövlətləri. Müstəqil dövlətçiliyin bərpası. Azərbaycan vahid dövlətin tərkibində. Xudafərin körpüsünün birləşdirdiyi iki Azərbaycan dövləti (Rəvvadilər dövləti). Türk dövlətləri. Feodal münasibətlərin meydana gəlməsi. Xalqların böyük köçü. Avropa Hun və Ağ Hun dövlətləri. Göytürk və Uyğur xanlıqları. Azərbaycanın cənubu XIX əsrdə. Məşrutə hərəkəti. Azərbaycan mədəniyyəti XIX əsr – XX əsrin əvvəllərində. Cənubi Azərbaycan Qacarlar dövlətinin tərkibində. XIX əsrdə təhsil və elm. Milli mətbuatın və teatrın yaranması. Ədəbiyyat və incəsənət. Azadlıq hərəkətinin yeni mərhələsi. Şəddadilər dövləti. Tiflis müsəlman əmirliyi. Erkən orta əsrlərdə sosial-iqtisadi həyat. Mədəniyyət. Xudafərin körpüsünün birləşdirdiyi iki Azərbaycan dövləti (Şəddadilər dövləti). Slavyan hücumları. Əhalinin məşğuliyyəti və həyat tərzini. IX-

XI əsrlərdə Azərbaycan mədəniyyəti. Türk dövlətləri. Ərəb xilafəti. Xəzərlər. Qaraxanlı, Qəznəli dövlətləri. Milli-demokratik hərəkət. Çarizmin milli qırğın siyasəti. Azərbaycanın şimalı Birinci dünya müharibəsi illərində. Azərbaycanlı əhaliyə qarşı ermənilərin törətdiyi kütləvi qırğınlar. Milli-demokratik hərəkət. Milli partiya və təşkilatların yaranması. Azərbaycan Birinci dünya müharibəsi illərində. Mədəniyyət. Azərbaycan və Səlcuqlar. Azərbaycan Atabəyləri (Eldənizlər) dövləti . Şirvanşahlar dövləti XI-XIV əsrlərdə. İntibah mədəniyyəti. Oğuz-səlcuq axınları. Azərbaycan XII-XIII əsrlərdə (Eldənizlər dövləti) Azərbaycan XII-XIII əsrlərdə (Şirvanşahlar dövləti). Mədəniyyət. Qərbi Avropa. Bizans imperiyası. Frank dövləti. Bizans. Azərbaycan monqol yürüşləri dövründə. Azərbaycan Hülakülər dövlətinin tərkibində. Azərbaycan Cəlairilər və Teymurilərin hakimiyyəti dövründə. Monqol yürüşlərinə qarşı mübarizə. Azərbaycan Elxanilər dövlətinin mərkəzi kimi. Azərbaycan uğrunda mübarizə. Böyük Səlcuq dövləti. Osmanlı imperiyası. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti. Şirvanşahlar dövləti XIV əsrin sonları-XV əsrin əvvəllərində. Ərdəbil hakimliyi. Mədəniyyət. Şirvanşahlar dövləti. XIII-XIV əsrin başlanğıcında. Mədəniyyət. Ərdəbil hakimliyi. XV əsrdə ictimai-siyasi və iqtisadi vəziyyət. Mədəniyyət. Dehli sultanlığı. Böyük Monqol imperiyası. Qızıl Ordu. Teymurilər dövləti. Böyük Moğol dövləti. Böyük Monqol imperiyası. Qızıl Ordu. Dehli sultanlığı. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti. Qara Yusif və varisləri. Qaraqoyunlu dövləti. Mədəniyyət (XI-XVI əsrlərdə türk xalqlarının mədəniyyəti). Xaçlı yürüşləri. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti. Həsən padşah və varisləri. Ağqoyunlu dövləti. Qərbi Avropada mərkəzləşdirilmiş dövlətlərin yaranması. Fransa. İngiltərə. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti. Cənubi Azərbaycan 1917-1920-ci illərdə. Səfəvilər dövlətinin yaranması və yüksəlişi. Mərkəzləşdirilmiş vahid Azərbaycan dövləti. Səfəvi-osmanlı müharibələrinin başlanması. XV-XVI əsrlərdə Azərbaycan mədəniyyəti. Avropada reformasiya. Otuzillik müharibə. Böyük coğrafi kəşflər. Reformasiya. Texniki ixtiralar. Böyük coğrafi kəşflər. Azərbaycan XX əsrin 20-40-cı illərində. Azərbaycan 1920-30-cu illərdə. Səfəvilər dövləti XVI əsrin son rübündə. Səfəvilər dövləti şah I Abbasın hakimiyyəti illərində. Azərbaycanın sosial-iqtisadi inkişaf xüsusiyyətləri. Səfəvilər dövründə mədəniyyət. Azərbaycan XVI əsrin ikinci yarısı-XVII əsrdə. İngiltərə. Azərbaycan XX əsrin 20-40-cı illərində. Azərbaycan 1920-30-cu illərdə. Azərbaycan torpaqlarının azad edilməsi uğrunda mübarizə. Nadir şah. Azərbaycan torpaqlarının azad edilməsi. Nadir şah imperiyasının yaradılması. XVIII əsrin 30-40-cı illərində üsyanlar. Əfşar

imperiyasının süqutu. Osmanlı dövləti. Osmanlı imperiyası. Azərbaycan SSR İkinci dünya müharibəsi illərində. Azərbaycanın cənubu XX əsrin 20-40-cı illərində. Azərbaycan SSR İkinci dünya müharibəsi illərində. Cənubi Azərbaycanda milli azadlıq mübarizəsi. Şəki xanlığı. Quba xanlığı. Azərbaycanda ilk müstəqil xanlıq. Quba xanlığı - Şimal-Şərqi Azərbaycan dövləti. Quba xanlığının birləşdirmə siyasətinin ikinci mərhələsi. ABŞ, Böyük Britaniya, Fransa XIX əsr – XX əsrin əvvəllərində.